

ОСНОВАНА ПРЕЗ 2011

Българската рецепта срещу корупцията

Обединението между асоциации и интелектуалци има за цел борба с лошото управление, расизма и социалната несправедливост в София.

Интервю от Валерио Еванджелиста

Jeffrey Raza/Frontiere News

Добродетелна неправителствена организация - българската рецепта срещу корупцията

Обединението между асоциации и интелектуалци има за цел борба с лошото управление, расизма и социалната несправедливост в София.

Интервю от Валерио Еванджелиста

Балансирайки между тежкото социалистическо минало и замъгления блян за модерност, българската столица скоро ще бъде призована да избере своя нов кмет. В светлината на прожекторите е младият кандидат Борис Бонев, дипломиран в Сорбоната и референт на местните асоциации. Той е ръководител на главната неправителствена организация в града „Спаси София“, основана преди десет години с идеята да се бори с ширещата се корупция на установените в района партии. За Frontiere той споделя плана им за София.

През последните 10 години „Спаси София” даде глас на мнението на жителите в българската столица, като посочи много проблеми в града, свързани с корупцията в местната администрация. Може ли да се каже, че лошото управление е основният проблем на София?

Така е, корупцията е основният проблем, с който се сблъскваме ежедневно. Всички други въпроси, свързани с управлението на града - лошото качество на ремонтните дейности, липсата на достатъчно градски транспорт, недостига на обществени детски градини произтичат от факта, че членовете на местното управление в София се ръководят от своите лични интереси, от интересите на своите политически партии или на олигарсите. Пагубна комбинация от некомпетентност и корупция поема контрола на Столична община и резултатите са навсякъде. Време е да се даде място на хората извън политиката, на гражданите, които са част от гражданското движение, като се следва добрата практика на много други европейски градове, където представители на гражданското общество са кметове и членове на общинския съвет. Ние добре познаваме проблемите на града, изживявайки ги всеки ден и след десет години работа сме разработили ясна концепция как да се справим с тях. От съществено значение е да се дефинират правила, принципи на работа и санкции за тези, които не спазват тези правила и принципи.

Намекват ли, че честността и прозрачността биха били достатъчни качества за управление?

Да, когато има толкова много проблеми, важното е да бъдем честни и ясни. Но преди всичко трябва да сме компетентни и да работим усилено. Вече имахме примери за прозрачни, но мързеливи и неподходящи хора, чиито „добри” идеи не доведоха до никъде. За постигане на приемливи резултати е необходимо да се съчетаят честност и компетентност. Екипът ни е съставен от много способни млади хора, много от които са учили в чужбина и са се завърнали в България с идеята да реализират тук наученото. Десет години тези хора работят безплатно за решаване на проблемите на града, който обичат. Те показаха, че не са мотивирани от власт или пари. Тази чистота е много важна за успеха.

Om: terminal3.bg

В Италия, както и в други европейски страни видяхме движения, които превръщат прозрачността и честността си в основна сила, а след като достигнат най-високите нива променят управлението си.

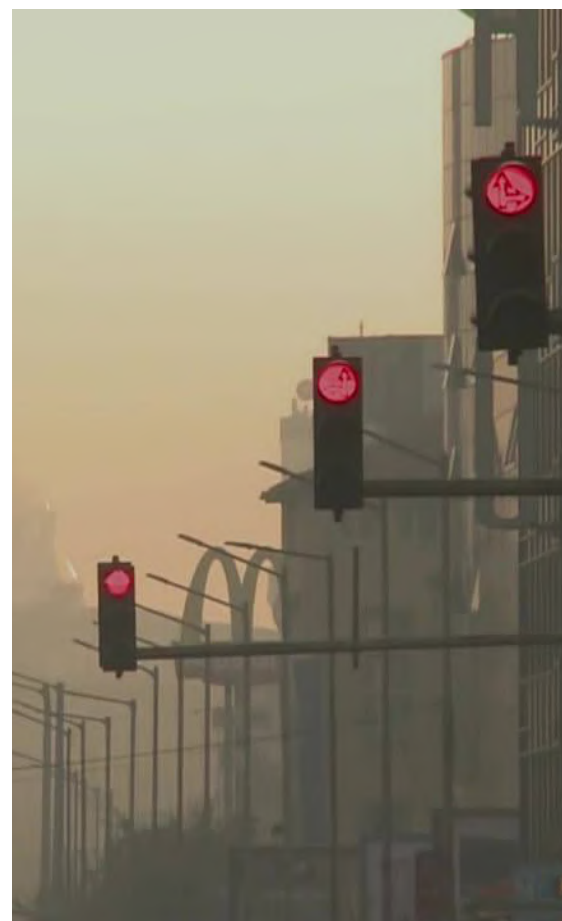
Това може да се случи на много хора, то е заложено в човешката природа. Имаме реалистичен поглед върху нашия капацитет и знаем пътя, който искаме да поемем през следващите години. Ще има контролни индикатори за измерване на това дали сме успели или не в управлението на обществените дела. Ние не работим заради власт или пари, а защото обичаме града си. Любовта към мястото, където живеем, ще ни напомня постоянно, да бъдем последователни в работа си. Сравнете едно от моите интервюта преди десет години с едно от сега: ще кажа същите неща, излагайки едни и същи проблеми и ще го направя по същия начин. За съжаление, много от тези проблеми все още съществуват.

София е една очарователна столица и е място, което много чужденци са решили да нарекат свой дом. Въпреки това градът все още има много проблеми. Споменахме корупцията (която е съвсем очевидна, Италия и България споделят челните позиции на най-корумпираните държави в Европейския съюз), но друг основен приоритет е опазването на околната среда. Замърсяването е толкова голямо, че има дни, когато въздухът в София е непоносим. Каква мярка сте планирали в това отношение?

Качеството на въздуха в София е много лошо, вашето наблюдение е правилно. Никой не предприема никакви реални мерки за справяне с тази ситуация. Изгарянето на незаконните горива за отопление причинява 60% от замърсяването. Изгарянето на пластмаса, кожа, дрехи и други замърсяващи материали е предимно от жители на най-бедните квартали. Здравето на гражданите е най-важно. Всяка година 900 души умират преждевременно в София поради лошото качество на въздуха. Това е много висока човешка цена, която всички плащаме.

Трябва да се намери златната среда между правилното отопление и опазването на околната среда, но липсва политическа воля за това. Искаме да въведем много строги правила за това какво е позволено да се изгаря, но в основата на проблема е, че повечето от тези хора не могат да си позволят други средства за отопление. Сама по себе си санкцията няма да реши нищо. Нуждаем се от социална програма, която осигурява повече екологични отоплителни системи, които да донесат чисто отопление в домовете. Трябва да предоставим алтернатива, която решава проблема в основата му.

Други 30% от замърсяването идват от транспорта (останалото се причинява от индустрии и други фактори). София може да се похвали с най-ниските данъци върху

Om: namoreto.bg

замърсяващите автомобили, въпреки че е най-богатият град в България. Ако бъдем избрани, ще направим всичко, което е необходимо за доброто на града. Въпреки че може да е непопулистко, не се страхувам от оценката на гражданите, когато го казвам.: Нужно е да увеличим данъците върху замърсяващите превозни средства, да създадем райони с ниски емисии в някои части на града, да затворим пътищата, за да ги направим пешеходни и да насърчим обществения транспорт. София има нови автобуси и развита система на метрото, но официалната статистика казва, че малко хора използват обществен транспорт. Всеки ден в София се регистрират 600 автомобила. Това е огромен брой, с който градът не може да се справи. Единственият начин за разрешаване на проблема е да има повече обществен транспорт и той да бъде бърз и надежден.

Има райони на София с голямо ромско население, където условията на живот са много лоши и понякога има висока степен на престъпност. От друга страна, изглежда, че българското общество се бори да се отърве от антициганските предразсъдъци, „преоткрити“ след падането на социализма. Как бихте защитили човешкото достойнство в тези райони, като същевременно се справяте с придружаващите ги проблеми?

На първо място трябва да изясним един основен аспект. Дълги години политическите партии използват по-голямата част от ромското население. Заслужава си то да бъде държано бедно и необразовано, защото така е по-лесно да си купиш гласове. В България има много примери, не само в София, където гласовете в т. нар. "гета" масово се променят от левите към десните и обратно, в рамките на четири години. За 30 години сме имали толкова много програми за интеграция без осезаеми и трайни резултати. Искаме градът ни да се развива всички наши граждани да имат по-добри условия за живот.

Ето защо нашата цел е да идентифицираме и коригираме корена на проблема, а не неговите симптоми. Расизмът често е пряка последица от лична случка, свързан е с инфраструктурен или социален проблем, който властта може и би трябвало да разреши като премахне пречките, които възпрепятстват развитието на безопасна среда за всички. При отстраняване на това, което причинява социалното напрежение между общностите дори и тази широко разпространена омраза ще намалее.

В нашата програма включваме решения на много проблеми, с които ромската общност се сблъсква всеки ден, почти всички свързани с инфраструктурата. Не помня кога за последен път в тези квартали общината създаде нов път, извърши ремонтни дейности или изгради обществено жилище, за да разпредели хората, живеещи в бараките. Предполагам преди тридесет години. Засега Столична община напълно изостави задълженията и социалните си отговорности към ромската общност, оставяйки тези квартали на самоуправление. Това е и една от причините за високата престъпност. Ще инвестираме в инфраструктурата на града, но преди всичко ще включим неправителствените организации- единственият добър пример, който виждам в момента.

От: Иван Бонев

В един от кварталите процентът на посещаемостта на учениците в училище нарасна от 30% на над 70%, само благодарение на присъствието на тези НПО. Всяка сутрин в продължение на няколко години доброволците ходеха от врата на врата, за да се уверят, че децата са в училище. Неправителствените организации действат като мост между институциите и нуждите на хората. Те имат знанията и опита, а властите имат средствата и инструментите. Администрацията ще работи съвместно с асоциациите, за да намери и приложи най-добрите решения за най-нуждаещите се. Бих искал ромските общности да имат свободата да ме избират, защото ценят това, което правя, а не защото купувам техните гласове. Ако искам да бъда отговорен кмет, ще бъде мой дълг да направя всичко възможно, за да могат и те да участват в обществения живот на нашата столица и да живеят добре. Това е основната разлика между нас и традиционните политически партии.

Има безспорен проблем в системата за това как българските власти третират определени категории хора. Неведнъж съм виждал полицаи да бият бездомници поради простия факт, че съществуват.

Всеки ден говоря с много хора на улицата. Имах и възможността да се срещна с няколко бездомни, с които обсъждах проблемите, с които се сблъскват всеки ден. Те споделиха своята гледна точка за града, разказвайки ми какви са най-належащите им нужди. Например единствената общинска институция за бездомните е място, където те не искат да отидат, защото там не се отнасят добре с тях и сградата е пред разпад. Температурите в София през нощта в зимния период могат да достигнат до $-25\text{ }^{\circ}\text{C}$. Можете ли да си представите какви са условията в това убежище, щом има такива, които предпочитат да спят на улицата? Служителите, работещи в тази институция, получават нелепа заплата, нямат мотивация или адекватна подготовка. И това е широк и често срещан проблем в България. Същият проблем засяга и възрастните хора, сираците и хората с психични

проблеми. Тези хора са напълно забравени и никой не се интересува от тях. Да имаш психически проблем е стигма и човек дори се страхува да говори за това, така че малцина се грижат за благосъстоянието им. Нуждаем се от цялостен план за социална политика. Хората, които работят в тези заведения, трябва да бъдат обучени как да се отнасят с достойнството към пациентите си и би трябвало да знаят как да действат адекватно, когато нещо се обърка. Отново това не може да стане без компетентни инвестиции и участието на НПО.

Спаси София има амбициозни цели, които включват промяна в начина, по който се управлява общото благо. Всички мерки, които се очаква да предприемете, ще изискват огромни усилия. Как възнамерявате да направите всичко това и от къде ще набавите средствата? Как можем да бъдем сигурни, че това не е само чиста пропаганда?

Нашият план включва краткосрочни и дългосрочни процедури. Надеждният кмет трябва да може да гледа далеч в бъдещето. Искаме да започнем сега да правим това, което София ще „набере и ожъне“ след десет години. Това трябваше да бъде направено преди двадесет години и точно затова промяната не може да се отлага повече. Настоящият устройствен план ще бъде изменен през следващата година. В момента той е валиден 10 години, а настоящият план изтича през 2020 г. Въпреки това, поради промяна в закона, продължителността на следващия план ще бъде удвоена. Ние сме на прага на градски план, който ще оформи следващите 20 години на София, и никой друг кандидат не говори за това! Това е много голяма възможност, която би ни позволила да дадем ясна насока как да се инвестират общинските средства за доброто на гражданите. Това е моментът да вярваме в мечтите си и да реализираме идеите си. След десет години ще дойде време, когато градът ще се нуждае от това, което искаме да започнем да планираме днес и ако не действаме сега, няма да сме подготвени за това, което тогава трябва да се направи. Не можем да кажем: „Ще намерим начин“. Когато нещата не са планирани, резултатите са катастрофални. Големите въпроси изискват време и пари да бъдат решени.

София не е бедна община, годишният бюджет е 800 милиона евро. Може да изглежда смешно на фона на големите градове в Италия и други западноевропейски страни, но за София това е голям бюджет. И се увеличава от година на година. Но тези пари се губят. Корупцията в системата води до разточителност на публичните средства. Приоритетът е по-добро управление на публичните пари; работихме по много възможни конкретни мерки за постигане на тази цел, които могат да бъдат обобщени като: прозрачност и борба с корупцията. След това ще трябва да увеличим приходите и ще го направим чрез по-ефективна система за санкциониране. В момента институцията, отговорна за глобите, дори не може да събере достатъчно пари, за да изплати заплатите на инспекторите. Ще повишим и данъците върху замърсяващите превозни средства и новите разрешителни за строеж. В София има бум на строителството и общината няма пари да изгради инфраструктурата около новите постройки.

Разрешителното за строеж струва 5 евро на квадратен метър (в Белград, столица, сравнима със София, струва 200 евро), където след това апартаментът ще бъде продаден за 1330 евро на квадратен метър. Нуждаем се от точни правила. Искаме

да следваме визията на модерен и европейски град, фокусиран върху благополучието на гражданите, а не върху политическите партии. И не се страхуваме да споделим на хората как възнамеряваме да действваме финансово.

Да предположим, че станете кмет и опитът в Столична община бъде положителен, бихте ли се стремили след това към национални избори? В такъв случай къде бихте се поставили политически?

Jeffrey Raza/Frontiere News

Това не е нещо, което обсъждаме сега. Не мога дори да си представя да искам от хората доверие на национално ниво, освен ако първо не съм демонстрирал своята надеждност на местно. София е мястото, където работихме десет години, тук са нашите сърца и това е нашият фокус.

Сега сме концентрирани в София и ще работим за София. Надяваме се да успеем да дадем пример на други български градове как да управляват компетентно, да се борят с корупцията и да работят за доброто на хората. Ако в бъдеще изпитваме необходимост да действваме на национално ниво, когато най-големите проблеми на София са решени, най-вероятно ще го направим, но засега това не е нещо, което сме планирали.

Ако това се случи, ще обърнем внимание на това как да се позиционираме. В България границата между левите и десните е най-малкото лабилна. Това води до много парадокси. Достатъчно е да се каже, че една от най-десните икономически мерки, приета някога в България - фиксираната данъчна ставка, известна като плоския данък е въведена от бившата комунистическа партия. Нашата позиция е да правим това, от което страната ни се нуждае. Ако искаме да насърчим предприемачеството, ще трябва да прилагаме мерки, които в други държави биха се считали за дясноцентристка политика. От друга страна, трябва да прилагаме лява политика за решаване на социалните проблеми. Бих определил нашия екип като ориентиран към целите и резултатите. Искаме да видим нещата, направени добре, защото това заслужава България.